EU čestným hostem FIL Guadalajara 2023 v Mexiku s aktivním zapojením České republiky

29.11.2023 - | Ministerstvo kultury ČR

Motto hostování „Budování spojenectví kultur / Building a Union of Cultures“ vzdává hold rozmanitosti kultur v nejširším slova smyslu.

Hostování otevře nový prostor pro interkulturní dialog a oboustrannou inspiraci v oblasti knižní kultury, s cílem posílit vztahy členských zemí EU nejen s Mexikem, ale celým latinskoamerickým a karibským regionem. EU se v Mexiku pochlubí obrovským kulturním bohatstvím i jazykovou rozmanitostí.

Česká republika se do programu hostování zapojí účastí 4 autorů, 2 překladatelů a 7 zástupců literárního trhu. Národní prezentaci z pověření Ministerstva kultury ČR připravila Moravská zemská knihovna (MZK) a její sekce České literární centrum (CzechLit). V rámci mezirezortní spolupráce se do ní zapojily také České centrum Madrid, zastoupení agentury CzechTourism v Latinské Americe a Společnost Franze Kafky. Účast české delegace v Guadalajaře organizačně podpořily Velvyslanectví ČR v Mexiku a Honorární konzulát ČR v Guadalajaře.

Programový koordinátor české prezentace, vedoucí CzechLit Martin Krafl a jeho tým 13 měsíců úzce spolupracovali s kurátorem hostování Patriciem Jereticem. „Do Mexika přivážíme s finanční podporou EU (asi 20 %) i ministerstva kultury (asi 80 %) zajímavé osobnosti našeho knižního světa s pestrým literárním programem, který určitě návštěvníky veletrhu zaujme“, říká Martin Krafl a věří, že „veletržní networking přispěje ke sdílení know how i nových nápadů pro budoucnost a udržitelnost evropského literárního provozu“.

Literární program v průběhu veletrhu

Svou tvorbu ve španělském a anglickém překladu představí v Guadalajaře autorka knih pro děti i dospělé Markéta Pilátová, básnířka a prozaička Sylva Fischerová, básnířka Jitka Bret Srbová a spisovatel Jáchym Topol. Na překladech jejich literárních děl se podílí řada překladatelek a překladatelů. Někteří z nich přijedou do Mexika a zapojí se do debat a profesního programu: Elena Buixaderas a Daniel Ordóñez.

Markéta Pilátová představí premiérově překlad románu Senzibil do španělštiny (Baile del Sol, 2023, překlad Kepa Uharte). Dětští čtenáři se mohou těšit na workshop inspirovaný knihou Arnoštova cesta. Spisovatelka je totiž spoluautorkou tohoto komiksu o životě a díle Arnošta Lustiga, který bude v Guadalajaře prezentován za přítomnosti iniciátorky knihy a předsedkyně Nadačního fondu Arnošta Lustiga, paní Evy Lustigové.

Sylva Fischerová se na veletrhu představí zejména jako básnířka, její tvorba byla totiž publikovaná v antologii Ze stínu a sametu: sedmnáct českých básnířek (1963–1988), kterou v roce 2021 vydalo mexicko-španělské nakladatelství Vaso Roto. Autorka se také zúčastní několika debat o poezii a literatuře.

Tvorba básnířky **Jitky Bret Srbové** je taktéž součástí antologie Ze stínu a sametu: sedmnáct českých básnířek (1963–1988). Antologie bude návštěvníkům veletrhu představena v samostatné prezentaci v Pavilonu EU, které se zúčastní jak obě přítomné básnířky, tak editorka a překladatelka

antologie Elena Buixaderas.

Jáchym Topol nabídne španělsky mluvícím čtenářkám a čtenářům své romány Noční práce, Kloktat dehet a Chladnou zemí. Poprvé bude také ve španělském překladu prezentovat svoji poezii. Autorův výběr, včetně samizdatové básně Bude zvěst mexická, přeložil speciálně pro vystoupení v Mexiku jeho dvorní překladatel Kepa Uharte.

Všechny autorky a autory čekají kromě mezinárodních debat s evropskými kolegy mimo jiné také setkání se studenty na středních školách po celé Guadalajaře. Knihy českých autorek a autorů ve španělském a anglickém překladu si mohou návštěvníci literárních prezentací a čtení zakoupit ve veletržním knihkupectví.

Společná akce CzechLit a SlovLit

České literární centrum a Slovenské literární centrum (SlovLit) přizvaly zástupce autorů z Česka, Slovenska a Ukrajiny k debatě na téma „Hranice nemožného / Borders of Impossible“ (30. 11.). Bude věnována rozpadům federativních států v Evropě a překračování hranic v literatuře, ať už historických, jazykových či teritoriálních. Diskuze moderované ředitelem SlovLit Pavlem Sibylou se zúčastní Sylva Fischerová (ČR), Jana Beňová (SR) a Andrej Kurkov (UKR).

100 let bez Franze Kafky

U příležitosti stého výročí úmrtí Franze Kafky (2024) bude v pavilonu EU na veletrhu FIL představena výstava o jeho životě a tvorbě (29.-30. 11.). Výstava Společnosti Franze Kafky je v Guadalajaře prezentována ve spolupráci s Českými centry a CzechLit. V rámci jejího doprovodného programu představí překladatelka a hispanistka Iveta Gonzálezová z Českého centra Madrid návštěvníkům veletrhu Kafkou inspirované a Kafkovy knihy, zejména ve španělském překladu. Z knih bude číst překladatelka Elena Buixaderas.

Kafkova místa a krásy Česka

V rámci národní prezentace ČR (29. 11.) představí Petr Lutter, ředitel Oficina de Turismo de la República Checa – CzechTourism, návštěvníkům pavilonu EU místa v Praze spojená s životem Franze Kafky. Zaměří se také na krásy Česka. Obě prezentace doplní ochutnávka českého piva od společnosti Czechvar Mexico.

Svět knihy, CzechLit/MZK a Knihovna Milana Kundery

Během programu pro knižní profesionály (27.–30. 11.) představí pražský veletrh Svět knihy kolegům ze Střední a Jižní Ameriky jeho ředitel Radovan Auer. Prof. Tomáš Kubíček, ředitel Moravské zemské knihovny, pozve návštěvníky FIL v Guadalajaře do nově otevřené Knihovny Milana Kundery v Brně, uchovávající knihy a písemnosti z osobní knihovny jednoho ve světě nejčastěji překládaných spisovatelů z Česka, resp. Československa. Kateřina Chromková, teritoriální specialistka CzechLit pro španělsky mluvící země, nabídne nakladatelům nejen informace o grantovém programu Ministerstva kultury ČR na podporu překladu české literatury do jiných jazyků, ale i nejnovější české tituly všech literárních žánrů. Vedoucí koordinátor CzechLit Martin Krafl na veletrhu vystoupí na debatách sdružení ENLIT (European Network for Literary Translation), jehož boardu je členem. Zaměří se na aktivity CzechLit a veletržní prezentace Česka na mezinárodních knižních veletrzích, včetně hostování na Frankfurtském knižním veletrhu 2026. V pavilonu EU bude zároveň během řady schůzek s nakladateli, překladateli a literárními agenty představena aktuální česká knižní tvorba.

Program pro odborníky z knižního sektoru EU / Mezinárodní fórum nakladatelů

V průběhu veletrhu (27.-29. 11.) se v pavilonu EU propojí nakladatelé, literární agenti, zprostředkovatelé mezinárodního licenčního práva, knihovníci, knihkupci, ilustrátoři, překladatelé a další odborníci z knižního sektoru ze všech členských států EU. Budou diskutovat o aktuálních otázkách v nakladatelském sektoru spolu s kolegy z Latinské Ameriky a Karibiku. 60 účastníků programu bylo vybráno bruselským přípravným týmem v čele s kurátorkou Renatou Zamida. Česko zastoupí manažer zahraničního obchodu Tomáš Jodas z nakladatelství Albatros, zprostředkovatelka zahraničních práv Pavlína Juráčková z nakladatelství Paseka a překladatel (španělština/čeština) Daniel Ordóñez. Jejich účast je podpořena Platformou pro kulturní vztahy CRP, financovanou EU.

Debatní panely se zaměří mj. na problémy nezávislých nakladatelů s distribucí, prodej audiovizuálních práv, duševní vlastnictví a podporu audioknih. V programu budou i přednášky účastníků Mezinárodního fóra nakladatelů.

Diplomaté na veletrhu FIL

Na veletrhu budou také zástupci české diplomacie. Velvyslanec ČR v Mexiku Zdeněk Kubánek se zúčastní zahajovacího ceremoniálu (25. 11.) a vystoupí v bloku “Embajadores de la literatura / Velvyslanci literatury” (26. 11.) společně s ambasadory Belgie, Itálie, Nizozemska a Dánska. Bude předčítat z románu Žert Milana Kundery. Českou delegaci v Gualadajaře bude doprovázet česká konzulka Zdeňka Šubrová. Společenské setkání pro všechny hosty z Česka na veletrhu (28. 11.) připravuje honorární konzul ČR v Guadalajaře Yaromir Yan Nechyba.

Mezinárodní knižní veletrh v mexické Guadalajaře je nejen největším knižním veletrhem v latinskoamerickém regionu, ale také významným kulturním festivalem s mnohovrstevnatým programem. Nabízí networking knižním odborníkům, autorům, překladatelům a agentům. FIL je také významnou společenskou a mediální událostí, která každoročně přiláká více než 800.000 návštěvníků z řad veřejnosti. FIL má více než 15 milionů sledujících na svých sociálních sítích a informuje o něm více než 2.000 novinářů z tisku i jiných médií z celého světa.

https://www.mkcr.cz/novinky-a-media-cs-4/5520cs-eu-cestnym-hostem-fil-guadalajara-2023-v-mexiku-s-aktivnim-zapojenim-ceske-republiky